

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**АГЕНЦИЈЕ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИОНА ДОКУМЕНТА, ЕВИДЕНЦИЈУ И
РАЗМЈЕНУ ПОДАТАКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

ЗА 2016. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-07-16-1-737/17

Сарајево, јули 2017. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	Увод	7
2.	Реализација ранијих препорука	7
3.	Систем интерних контрола	8
4.	Буџет и извјештавање	11
5.	Извршење буџета	11
6.	Биланс стања	18
7.	Јавне набавке	20
8.	Приходи	23
9.	Остало	24
10.	Коментари	26
	Прилози	26

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) за 2016. годину** који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу с етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји Агенције не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

¹ У складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију у оквиру финансијске ревизије проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2016. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2016. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Агенција руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.² Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за мишљење с резервом

1. Реализација Пројекта изградње зграде сједишта Агенције не реализира се планираном динамиком у складу са заданим регулаторним оквиром – законом и одлуком о вишегодишњим капиталним улагањима (тачка 5.5. Извјештаја).

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, осим за наведено у Основу за мишљење с резервом, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2016. годину у складу

---

² Нови ISSAI 4000 је усвојен у децембру 2016. године и замјењује раније ISSAI 4000, 4100 и 4200.

су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући **даљу** резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Организација интерне ревизије није извршена у складу са законском легислативом која регулише наведено подручје (тачка 3. Извјештаја).

Сарајево, 11.7.2017. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају поредбене параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину;
- Закон о финансирању институција БиХ;
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти;
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о порезу на доходак и закон о доприносима (ФБиХ и РС);
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о интерној ревизији;
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ;
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ;
- Правилник о цијени личних докумената;
- Правилник о цијени путних докумената;
- Правилника о цијени докумената за регистрацију и накнади за кориштење регистарских таблица.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Агенција је утемељена Законом о Агенцији у јуну 2008. године (Службени гласник БиХ број 56/08). Агенција је надлежна за доношење стандарда из области идентификационих докумената, администрирање и одржавање сервера на којима се налазе подаци из централних евиденција, хостирање апликација путем којих надлежна тијела воде управне поступке око издавања личних докумената, одржавање мреже за пренос података између институција са свих нивоа власти и персонализовање (штампање) личних докумената. Личне документе, у складу са законским прописима, издају надлежна министарства унутрашњих послова (МУП-ови), у Републици Српској МУП Републике Српске, у Федерацији кантонални МУП-ови, а у Брчком Јавни регистар Брчко дистрикта. Захтјеви за издавање докумената подnose се у организационим јединицама МУП-ова у мјесту пребивалишта.

Сједиште Агенције је у Бањој Луци.

2. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију институција БиХ (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је финансијску ревизију Агенције за 2015. годину о чему је сачињен Извјештај о ревизији, те изразила мишљење с резервом на финансијске извјештаје Агенције и законитост пословања везано за поступак избора добављача за изградњу зграде Агенције који је прекинут на начин који није предвиђен Законом о јавним набавкама БиХ. Агенцији су дате препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању неправилности у даљем пословању. Агенција је доставила одговор Канцеларији за ревизију у складу с чланом 16. став 3. Закона о ревизији институција БиХ.

Освртом на дате препоруке у Извјештају о ревизији за 2015. годину те сагледавши предузете активности, утврдили смо слједеће:

2.1. Реализоване препоруке

- Агенција је попунила и доставила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли Централној хармонизацијској јединици.

2.2. Препоруке чија је реализација у току

- Предузете су одговарајуће активности на унапређењу система интерних контрола гледе употребе службених возила;
- Приликом обављања пописа средстава и извора средстава констатовали смо одређена побољшања, али и недостатке које треба отклонити у наредном периоду;
- Активности гледе анализа издатака за услуге закупа у циљу једноставнијег праћења фактурисаних услуга из уговора о закупу су дјелимично предузете, с напоменама како треба наставити започете активности и у цијелости уредити ову проблематику.

2.3. Нереализоване препоруке

- Поново смо уочили недостатке и пропусте у процесу јавних набавки, а који се огледају у слједећем: тендерска документација код појединих поступака није сачињена на начин који омогућава правичну конкуренцију, већи износ

планираних средстава за набавке је остао нереализован као и поред утврђених рокова за покретање процедура, неке од њих нису покренуте у складу с планираном динамиком.

Оцјена реализације прошлогодишње препоруке гледе поништења поступка јавне набавке – изградње сједишта Агенције који није у складу са Законом о јавним набавкама БиХ, није могуће оцијенити из једноставног разлога што у 2016. години таква ситуација нити околности не постоје.

3. Систем интерних контрола

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима. Проведеном ревизијом констатовано је како Агенција треба више пажње посветити процесу управљања ризицима, који се огледа првенствено у документовању информација о ризицима, њиховој врсти, процјени вјероватноће настанка и утицаја ризика на остваривање циљева и слично. Успостава учинковитог система интерне контроле захтијева препознавање значајних ризика који могу утицати на остваривање циљева институције те њихово стално праћење и процјењивање.

Уочене слабости система интерних контрола огледају се у сљедећим пропустима: организација интерне ревизије није извршена у складу са законским и подзаконским актима; Правилник о унутрашњој организацији није у цијелости дефинисан – потребне су одређене измјене и допуне те, у коначници, усвајање; динамика реализације вишегодишњих капиталних издатака је ниска већ годинама; ефикасност система наплате и сравањења прихода такође није на задовољавајућем нивоу; присутне су слабости код провођења поступака јавних набавки, довођењем процедура набавки путних докумената у временски тјеснац те излажући се великим ризицима за друштво у цјелини; посебно се истиче дугогодишња спорост и неефикасност реализације Пројекта изградње зграде сједишта Агенције итд. **Утврђене неправилности у пословању упућују на то да Агенција нема у цијелости успостављен и учинковит систем интерних контрола.** Надаље, уочили смо како број ИТ експерата није на задовољавајућем нивоу те постоје тенденције ка његовом смањењу услјед, по ријечима руководства Агенције, одређеног незадовољства узрокованим положајем ИТ особља у Агенцији. Споменуто представља ризик из разлога што пословање, како Агенције тако и других институција, у великој мјери овиси о функционисању ИТ система Агенције. Напомињемо како квалитетна процјена ризика доприноси бољој и учинковитој контроли те указује у које сегменте треба усмјерити контролне активности и јачати одређене ресурсе.

Руководиоци Агенције требају обезбиједити да се управљање ризицима угради у редовне планске процесе институције и да се на основу проведених анализа ризика унаприједи систем управљања и контрола институције (један од приоритетних задатака институције је правовремено и континуирано издавање путних докумената).

Организација: Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, у Агенцији је предвиђено 238 радних мјеста и то 118 државних службеника, од чега је пет именованих лица (директор агенције, замјеник директора, руководилац кабинета и два савјетника) и 120 запосленика. Законом о буџету за 2016. годину су одобрена средства за 167 запослених, а с 31.12.2016. године у Агенцији је било 154 запослених.

Агенција још увијек није ускладила важећи Правилник о унутрашњој организацији с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације тијела управе Босне и

Херцеговине и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине. Информисани смо како су ове активности још увијек у току. Током ревизије смо уочили како је био одобрен па накнадно повучен поменути Правилник због очекиваног доношења подзаконских прописа из подручја електронског потписивања и статуса Агенције као сертификованог тијела, што би захтијевало формирање посебног одјељења. Како подзаконски акти нису усвојени и нису остварени предуслови за измјену правилника у поменутом контексту, поново се кренуло у процедуру. Важећи Правилник о унутрашњој организацији Агенције, у основном тексту, донесен је још 2009. године. Према посљедним информацијама, 28.2.2017. године Агенција је поново упутила у процедуре нови Приједлог нацрта правилника о унутрашњој организацији Агенције са потребним образложењима. Надаље, током ревизије уочили смо тенденцију напуштања и одласка високостручних кадрова из Агенције, а да се истовремено није вршило попуњавање упражњених радних мјеста. Према ријечима одговорних, разлог је забрана примања у институцијама БиХ без сагласности Савјета министара БиХ. У циљу попуњавања упражњених/нових радних мјеста Агенција је упутила и већи број ургенција ресорном министарству.

Сугеришемо Агенцији да убрза процедуру усклађивања правилника, посебно имајући у виду важност и значај успостављања адекватне и учинковите организационе структуре као и рокове дефинисане одлукама Савјета министара БиХ.

Финансијско управљање и контрола: Агенција је сачинила и доставила Централној хармонизацијској јединици Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2016. годину. Према наводима из овог извјештаја уочили смо како су учињени помаци у односу на прошлу годину, али желимо истаћи и нагласити слједеће: како није ажуриран Правилник о унутрашњој организацији Агенције, није обезбијеђена примјена принципа раздвајања дужности у ИТ сектору због недовољног броја извршилаца, Агенција није донијела план активности за успоставу и развој система финансијског управљања и контроле у складу са закључцима Савјета министара БиХ од 27.4.2016. године, што нам све указује на то да систем финансијског управљања и контроле још увијек није у цијелости имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу као и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ.

Препоручујемо наставак активности на успостави и развоју система финансијског управљања, у складу са споменутим законским и подзаконским актима.

Интерна ревизија: Према важећем Правилнику о унутрашњој организацији Агенције од 23.4.2009. године, рад интерне ревизије организован је у оквиру кабинета директора Агенције (запослен један интерни ревизор према важећем Правилнику о унутрашњој организацији, који није усклађен с прописима у области интерне ревизије). Организација овакве интерне ревизије није извршена у складу са законским и подзаконским актима који регулишу ово подручје. Агенција још увијек није добила сагласност од Савјета министара БиХ на Приједлог правилника о унутрашњој организацији, на основу којег би се формирала јединица интерне ревизије, а у складу с Одлуком о критеријумима за успостављање јединице интерне ревизије, што је први корак у цјелокупној процедури формирања интерне ревизије.

Поред чињенице како Агенција нема интерну ревизију организовану у складу са законском легислативом која регулише ово подручје, током 2016. у Агенцији је обављено неколико ревизија (три редовне, четири накнадне и двије ад хоц ревизије). Иако вршилац интерне ревизије није успостављен на законит начин, а обављао је поменуте ревизије, истичемо како је потребно посветити дужну пажњу урађеним извјештајима интерне

ревизије и благовремено предузимати мјере на реализацији препорука и унапређењу пословања.

Наглашавамо како је 2008. године усвојен Закон о интерној ревизији институција БиХ³, којим је предвиђено успостављање ефикасног система интерне ревизије у организацијама БиХ, а Одлуком о критеријумима за успостављање јединице интерне ревизије у институцијама БиХ⁴ и Правилником о запошљавању интерних ревизора у институцијама БиХ дефинисани су критеријуми и начин успостављања јединице интерне ревизије, као и услови за запошљавање руководиоца јединица интерне ревизије и интерних ревизора.

У складу с наведеним, с обзиром на временску дистанцу, препоручујемо руководству Агенције да у што краћем року припреми и предузме све неопходне активности везане за успостављање функције интерне ревизије у складу са Законом и подзаконским актима којима је регулисано ово подручје.

Превенција корупције: Наглашавамо да је борба против преваре и корупције изузетно важна у Агенцији због саме природе дјелатности (ради се о изradi и дистрибуцији личних и путних докумената, вођењу свих врста евиденција итд.) као и значајних буџетских средстава која се троше за пословање, што све указује на то да борба против преваре и корупције треба представљати једну од круцијалних и перманентних активности Агенције.

Мишљења смо како доминантно треба превентивним и проактивним дјеловањем спречавати негативне појаве гледе корупције (управљање људским ресурсима, едуцирања, ротирањем запосленика и сегрегацијом дужности, техничким и информационим рјешењима превентивно дјеловати и онемогућавати коруптивне радње, могуће појаве крађа идентитета, успоставити функционалан и учинковит видеонадзор на свим критичним и ризичним тачкама, успоставити механизам двоструких контрола, анализирати сталност – дугогодишњу заступљеност појединих добављача у Агенцији, перманентним јачањем система интерних контрола итд.). Потенцијални починиоци коруптивних радњи препознају слабости и недостатке система интерних контрола и транспарентности у спровођењу активности институције, што их охрабрује и потиче на активности које генеришу корупцију.

Потребно је на адекватан начин идентификовати и документовати конкретне ризике од преваре и корупције у сваком од ризичних подручја те у складу с процијењеним ризицима јачати систем интерних контрола и мониторинга. Истичемо како је нужно усвојене стратегије и планове интегритета операционализовати и конкретизовати како би донесени документи получили очекиване резултате, а не остали тек 'мртво слово на папиру'. Сматрамо да донесени административни акти могу представљати добар основ за отклањање утврђених недостатака и превентивно дјеловање, међутим, нужно је уложити додатне напоре, појачати одговорност и устрајати на имплементацији донесених мјера како се неправилности не би дешавале. Свеобухватан и разумљив програм за борбу против корупције треба бити интегрисан у укупну организациону структуру.

Препоручујемо редовно сачињавање детаљних анализа и евалуација учинковитости и степена имплементације усвојених стратешких докумената у области борбе против корупције, с циљем благовременог реаговања на одступања и уочене негативне намјере и поступања. Надаље, с обзиром на сам процес издавања личних докумената, гдје учествује више различитих субјеката (од матичних канцеларија, полицијских управа итд.), потребно је перманентно јачати међусобну сарадњу и комуникацију свих чинилаца који

³ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁴ Службени гласник БиХ, број 49/12

учествују у процесу издавања докумената у циљу превентивног дјеловања против свих могућих злоупотреба, а у првом реду крађе идентитета.

4. Буџет и извјештавање

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину⁵, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 34.436.000 КМ, а са пренесеним неутрошеним средствима из 2015. године, укупно расположива средства су износила 41.900.591 КМ. Од укупно одобрених средстава на текуће издатке се односи 30.053.000 КМ, а на капиталне издатке износ од 11.847.591 КМ. Одобрена средства су за 7.985.017 КМ мања у односу на претходну годину.

Агенција је извршила реструктурисање буџета у укупном износу од 300.000 КМ, у складу с Процедурама о реструктурисању расхода буџетских корисника за 2016. годину, а на основу одлука Министарства финансија и трезора БиХ. За износ од 300.000 КМ увећана је ставка „Набавка материјала“, а умањене позиције „Трошкови закупа“ за 100.000 КМ и „Издаци за текуће одржавање“ у износу од 200.000 КМ.

Укупно извршење буџета Агенције износи 29.713.910 КМ, од чега се на текуће издатке односи 28.690.041 КМ или 95% у односу на планирани износ, а на капиталне издатке 1.023.869 КМ или 9% у односу на планирани износ. Извршење ставки буџетских средстава је углавном задовољавајуће (извршење 95%), изузев појединих позиција, на примјер путних трошкова, гдје је извршење 53% или уговорене и друге услуге, са 61% извршења, као и реализација на позицији капиталних издатака (извршење 9%), гдје се годинама билежи изузетно низак ниво реализације.

Руководству Агенције препоручујемо да анализира разлоге одређених слабости у процесу планирања с посебним акцентом на реализацију вишегодишњих капиталних улагања. Напомињемо како је присутан дугогодишњи проблем ниске реализације капиталних пројеката (проценат извршења у 2016. години био је 9%, а у 2015. години 19%).

На основу Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ, сачињен је Годишњи финансијски извјештај за 2016. годину и достављен надлежним институцијама у утврђеним роковима. Такође, ресорном министарству је благовремено достављен и Извјештај о раду Агенције за 2016. годину.

5. Извршење буџета

У Годишњем финансијском извјештају Агенције за 2016. годину, исказани су расходи у износу од 29.713.910 КМ, што у односу на одобрени буџет у износу од 41.900.591 КМ представља остварење од 71%.

Значајни расходи односе се на: бруто плате и накнаде (3.692.133 КМ), накнаде запослених (548.300 КМ), путне трошкове (94.114 КМ), телефонске и поштанске услуге (103.000 КМ), набавка материјала (19.629.588 КМ), издаци за превоз и гориво (79.806 КМ), трошкови закупа (2.355.323 КМ), издаци за текуће одржавање (1.957.049 КМ), уговорене услуге (72.145 КМ) и набавка опреме (511.670 КМ).

Преглед расхода буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

---

⁵ Службени гласник БиХ, број 101/15

Значајнији издаци се односе на набавку материјала и текуће одржавање опреме.

5.1. Набавка материјала

Издаци за набавку материјала током 2016. године износе 19.610.257 КМ⁶. Финансијски значајни износи односе се на издатке за пасоше (11.722.900 КМ), личне карте и возачке дозволе (7.145.354 КМ) и регистарске таблице (692.226 КМ).

Издаци за пасоше (11.722.900 КМ): су реализовани на основу оквирног споразума о набавци образаца путних докумената, услуга персонализације и сталних средстава од 21.3.2014. године на период од три године са дефинисаним максималним количинама образаца пасоша до 1.400.000 комада и максималном финансијском вриједношћу од 28.000.000 КМ. Редовно се закључују појединачни тромјесечни уговори. Плаћање за испоручене обрасце врши се у року од 30 дана од дана достављања збирне отпремнице, гаранције за квалитет образаца пасоша и фактуре, а на основу усаглашених записника уговорних страна о броју израђених образаца за период од три мјесеца. Добављач је дужан да доставља гаранцију пословне банке плативу „на први позив“ на износ од 5% од укупне вриједности испоручених образаца пасоша по закљученом уговору и роком важења од 10 година и 3 мјесеца од дана закључења уговора. У 2016. години је укупно испоручено 586.145 комада образаца пасоша.

Издаци за личне карте и возачке дозволе (7.145.354 КМ): су реализовани на основу уговора о испоруци и успостави система за дјелимичну персонализацију картица, испоруку опреме за персонализацију картица и надоградњу постојеће опреме за персонализацију картица, као и испорука картица и комплетан систем за персонализацију електронских личних карата и одржавање система од 17.7.2012. године на период од 10. година. Према закљученом уговору, Агенција се обавезала да ће изабраном понуђачу платити уговорену цијену за количину од 5 милиона комада личних карата и 2 милиона комада возачких дозвола у току уговорног периода, са дефинисаним минималним количинама докумената по годинама. Споразумом о тумачењу члана 3. став 3) тачка а) предметног уговора од 6.12.2013. године је договорено да се динамика испоруке регулише према стварно утрошеним количинама на годишњем нивоу, а плаћање врши у складу са стварно насталим обавезама за текућу годину, а не минималним количинама на годишњем нивоу.

Укупна вриједност издатих личних карата и возачких дозвола у 2016. години је износила 7.145.353,80 КМ (138% планиране уговорене вриједности за 2016.), односно набављено је 332.808 комада личних карата (133% планираних уговорених количина за 2016.) и 195.553 комада возачких дозвола (195% планираних уговорених количина за 2016.). За сваку испостављену фактуру прилаже се спецификација за опрему за персонализацију која улази у уговорену цијену картица у износу од 4,39%. Уговором је дефинисано да опрема за персонализацију која се користи од стране купца прелази у власништво Агенције након исплате 75% вриједности исте. За период 2013–2016. година плаћено је укупно 1.986.783 КМ или 43,91% у односу на уговорену вриједност опреме од 4.525.026 КМ.

Издаци за регистарске таблице (692.226 КМ): се највећим дијелом односе на набавку неперсонализованих регистарских таблица (471.281 КМ), набавку потврда о регистрацији возила (110.000 КМ), набавку унутрашњих и вањских стикера (53.802 КМ) и набавку самоуништавајућих наљепница (55.598 КМ).

⁶ У Табели I на синтетичком конту исказан је износ од 19.629.588 КМ, разлика од 19.331 КМ односи се на аналитички конто аутогуме који је обухваћен у тачки „Издаци за употребу возила“

5.2. Издаци за текуће одржавање опреме

Издаци за текуће одржавање опреме износе 1.928.211 KM, а највећим дијелом односе се на издатке за услуге поправка и одржавање опреме (1.907.515 KM) и материјал за поправак и одржавање опреме (20.696 KM).

Услуге поправки и одржавање опреме: Издаци се односе на успостављање и одржавање цјелокупног безбједносног система Агенције, а значајни трошкови на овој позицији везани су за одржавање SDH система (500.000 KM), услуге одржавања Oracle лиценци (619.983 KM), одржавање хардвера опреме са припадајућим софтвером за пету годину (334.624 KM), одржавање и администрацију сервера на коме се налазе регистри Агенције (116.064 KM) и услуге одржавања апликације путног документа и спринт (85.819 KM). Пружене услуге се фактуришу на основу закључених оквирних споразума и уговора са изабраним добављачима. На наведеној контној позицији су, поред фактура које се односе на услугу одржавања опреме, евидентирани и поједине фактуре које се односе на одржавање софтвера (продужење лиценци) као и резервни дијелови за одржавање опреме и *исте је потребно евидентирати на аналитичка конта која више одговарају врсти и природи трошка.*

Поступцима ревизије уочили смо пропусте и недостатке на сљедећим позицијама расхода:

5.3. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила износе 122.641 KM. Значајнији трошкови односе се на издатке за гориво (64.106 KM), набавку аутогума (19.331 KM), издатке за поправак и одржавање возила (12.832 KM), издатке за регистрацију и осигурање возила (20.190 KM). Агенција с 31.12.2016. године располаже са 21 возилом. Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ⁷ и Правилником о службеним специјализованим возилима, Агенцији су одобрена три службена и 23 специјализована возила. Анализом путних налога за возила, примијетили смо да се у појединим случајевима не уписују сви тражени подаци, као што су: укупно пређени пут у километрима, вријеме поласка и повратка, потпис возача, стање километраже приликом сипања горива и сл. Путем DMS система води се одређена електронска евиденција везано за трошкове сервиса, пређене километраже и потрошњу горива за свако појединачно возило. Сматрамо корисним да се постојећа електронска база података о кориштењу службених возила унаприједи подацима о регистрацији и осигурању возила, успостави хронолошка прегледност, унесе збирни износ укупних трошкова сервисирања возила и успостави контрола над уносом података из путних налога за возила, с обзиром на то да смо уочили одређена неслагања (нпр. стање почетне километраже за дневну релацију, количина натовареног горива, датум вожње и сл.). Надаље, утврдили смо како се не сачињавају полугодишњи и годишњи извјештаји о кориштењу службених возила за потребе директора Агенције.

Потребно је унаприједити интерне контроле употребе возила, а које ће обезбиједити цјеловито и досљедно вођење евиденција о употреби возила (путни налози), које представљају основ за праћење и контролу трошкова те потврду намјенског кориштења возила.

Агенција је у току 2016. године продала три возила. Приликом провођења треће и четврте лицитације, Агенција је вршила умањење почетне вриједности претходног

⁷ Службени гласник БиХ“ број: 26/14

надметања за 15% док се у Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ о начину и правилима провођења јавног надметања/лицитације за продају моторних возила буџетских корисника – институција БиХ од 31.10.2016. године наводи да умањење може бити максимално до 10%, уколико се на позив за продају одређеног возила не пријави ниједан заинтересовани понуђач.

Сматрамо да је приликом продаје службених возила потребно досљедно примјењивати Инструкцију Министарства финансија и трезора БиХ о начину и правилима провођења јавног надметања/лицитације за продају моторних возила.

5.4. Закуп имовине и опреме

Издаци за унајмљивање имовине и опреме евидентирани су у износу од 2.355.323 КМ, што износи 95% у односу на планирани износ од 2.470.000 КМ. Најзначајнији издаци односе се на унајмљивање торњева, релеја и антенских стубова (1.536.700 КМ), унајмљивање простора или зграда (685.644 КМ), унајмљивање водова и дигиталне опреме (104.081 КМ) те унајмљивање складишног простора (27.716 КМ).

Унајмљивање простора или зграда (685.644 КМ): Ревизијом смо утврдили да Агенција има потписане уговоре за закуп простора и зграда, који су још увијек актуелни, да се фактурисање врши у складу с уговореним цијенама закупа. На основу података о мјесечном износу закупа може се констатовати како Агенција издваја значајна средства за закуп простора (цца 57.000 КМ мјесечно без ПДВ-а).

Табела 1. Преглед уговора о закупу

Ред.бр.	Закуподавац	Предмет закупа	Површина у м ²	Цијена мјесечног закупа у КМ	Уговор важи до:
1	Микан Јовић Бијељина	Пословни простор	193	2.605,50	31.05.2017. год.
2	Red Brick Градња Бања Лука	Пословни простор	642	20.760,00	31.07.2017. год
3	Red Brick градња Бања Лука	Архивски простор	100		
4	Але Бегановић Бихаћ	Пословни простор	144	1.872,00	28.02.2018. год.
5	Медицинска електроника Б.Л.	Пословни простор	85,42	2.498,54	Неодређено вриј.
6	Медицинска електроника Б.Л.	Пословни простор	60,59	1.417,81	31.12.2017. год.
7	Addiko Bank Бања Лука	Пословни простор	82,68	2.805,33	31.12.2017. год.
8	Нуро Alpe Adria Bank Б.Л.	Пословни простор	1.024	25.159,68	31.12.2017. год.
УКУПНО:		Пословни простор	2.231,69	57.118,86	

Напомена: У наведене цијене нису укључени режијски трошкови (вода, струја и др.) као ни обрачунати ПДВ.

Из приложене табеле јасно се види како Агенција издваја огромна средства за закуп простора. То указује како је потребно што журније приступити изградњи властитог простора, за што већ годинама постоји пројект и одобрење. Реализација, пак, ове активности је изузетно неефикасна и спора. У коначници све ово има за посљедицу неучинковито трошење јавних средстава (пројект одобрен, обезбјеђена средства, а реализација изузетно спора). Поред чињенице да се издвајају значајна средства за закуп простора, истичемо и чињеницу да закупљени простори не задовољавају све потребне стандарде за издавање личних и путних докумената као и да не пружају

одговарајуће услове за рад (опширније о овој проблематици у поглављу 5.5. Извјештаја). Надаље, **препоручујемо Агенцији преиспитивање свих уговора о закупу и разматрање могућности смањења уговорене цијене те анализирати понуду на тржишту и у том смислу максимално искористити повољне тржишне околности и позицију државе као пожељног закупца.**

Унајмљивање торњева, релеја и антенских стубова (1.536.700 КМ): Увидом у предочену документацију (потписане Уговоре о закупу и припадајуће анексе, као и поједине фактуре које испоставља добављач), утврдили смо да Агенција има закључене Уговоре о закупу, да поједини уговори имају по неколико анекса, да су поједини уговори током 2016. године престали да буду на снази (истекли), али да се и даље користе услуге закупа, те да добављач врши фактурисање.

Прегледом фактура које испоставља добављач, веома је тешко утврдити на који уговор се која фактура односи, те је на тај начин повећан ризик да Агенција има веће трошкове него што је уговором дефинисала.

На појединим фактурама добављача наведен је опис „услуге закупа или закупнина или услуге по уговору“, што, услед многобројних потписаних анекса уз уговоре о закупнини, није довољно и додатно ствара проблеме код праћења реализације и вриједности мјесечних закупнина.

Унајмљивање водова и дигиталне опреме (104.081 КМ): Агенција има потписана четири уговора о унајмљивању опреме и дигиталних водова. У разговору са техничким особљем, утврдили смо начин на који техничка служба обавјештава финансијску службу („путем табела о укључењима и искључењима у систем“) о количини унајмљених водова и дигиталне опреме, што финансијска служба користи приликом контроле фактура добављача. Ревизијом смо утврдили да, уколико Агенција смањи или повећа број прикључака, одредбе Уговора остају исте, *што би по нашем мишљењу требало преиспитати и регулисати такве промјене.*

Такође смо утврдили да је Уговор о кориштењу Total Data сервиса м:тел мреже потписан 4.2.2011. године и од тада није поновно обнављан. Мада, у Уговору стоји клаузула да се по истеку рока важења од 12 мјесеци, на колико је потписан, и уколико ниједна страна не изврши раскид уговора, Уговор аутоматски продужава на период од три мјесеца и тако до раскида Уговора. Надаље, уочили смо како Уговор са ЈП Хрватске телекомуникације д.д. Мостар гласи на укупну мјесечну закупнину од 14.060 КМ. Увидом у испостављене фактуре добављача ЈП Хрватске телекомуникације Мостар утврдили смо да исте гласе на различите износе: фактура за јули 2016. године износи 2.858 КМ, фактура за август 2016. године износи 2.808 КМ, фактура за септембар 2016. године износи 2.363 КМ и фактура за децембар 2016. године износи 2.387 КМ.

Из наведеног, може се примјетити да постојећи Уговор са дефинисаном мјесечном закупнином није валидан, те да је потребно исти ревидирати и поново потписати.

Интерна ревизија је извршила ревизију трошкова закупа и о томе сачинила Извјештај оведеној ревизији, са одређеним бројем препорука које је Агенција почела проводити (потписан је уговор о закупу инфраструктуре са Радио Телевизијом Републике Српске, гдје су обухваћени сви претходни уговори и анекси и гдје је овим Уговором обухваћена цјеловита инфраструктура која је под закупом).

Препоручујемо руководству Агенције да предузме проактивну улогу у рјешавању и праћењу уговора о закупу укључујући и активности на могућем смањеном трошкова закупа. Надаље, сугеришемо Агенцији да поново изврши потписивање/закључивање уговора са својим добављачима, да једним уговором

обухвати све досадашње анексе. На тај начин би било олакшано праћење реализације уговорених услуга и био смањен ризик од настанка грешака.

5.5. Капитални издаци

• Непосредна потрошња

Расположива средства за капиталне издатке која се односе на непосредну потрошњу од 1.539.000 КМ (од наведеног износа, 10.000 КМ представља планирана средства од продаје возила) реализована су за набавку опреме у износу од 511.670 КМ (33%). Значајнији издаци су евидентирани на основу уговора потписаних крајем 2016. године за која су вршена разграничења и најзначајнији се односе на набавку опреме за пренос података и гласа (267.340 КМ), набавку уграђене опреме (150.028 КМ) и компјутерске опреме (38.032 КМ).

• Вишегодишњи капитални пројекти

Укупна расположива средства за реализацију вишегодишњих пројеката су износила 10.308.591 КМ, а у току године је реализован износ од 512.199 КМ или 5%. Средства за вишегодишње пројекте се односе на Пројекат изградње зграде, проширење SDH система преноса и реализацију Закона о радном времену, чија је структура одобрених и реализованих издатака приказана у сљедећој табели:

Назив вишегодишњег пројекта	Одобрено буџетом	Пренесено из 2015. године	Укупно расположиво	Реализовано
SDH систем преноса		2.273.719	2.273.719	512.199
Изградња зграде за смјештај Агенције	2.871.000	5.099.185	7.970.185	
Провођење Закона о радном времену		64.687	64.687	
Укупно	2.871.000	7.437.591	10.308.591	512.199

Пројект "Изградња зграде сједишта Агенције у Бањој Луци": У Закону о буџету за 2016. годину су одобрена средства за реализацију Пројекта изградње зграде у износу од 2.871.000 КМ. Осим средстава одобрених у 2016. години, пренесена су и средства у износу од 5.099.185 КМ из намјенски акумулисаног прихода оствареног у претходним годинама, који није утрошен за програмиране намјене до краја 2015. године. Укупан износ у 2016. години за реализацију Пројекта изградње зграде је износио 7.970.185 КМ. Реализације на поменутој позицији није било јер није завршен избор добављача за изградњу зграде. Немамо намјеру детаљније описивати/елаборирати досадашње активности гледе реализације пројеката, с обзиром на то да су била предметом ревизија претходних година. Умјесто тога ћемо дати преглед активности које су се дешавале или имале рефлексију на 2016. годину, што је и предмет овог Извјештаја.

Поступак избора добављача за изградњу зграде покренут је у 2015. години, а у Извјештају о ревизији за 2015. годину констатовано је да је процедура избора добављача за изградњу зграде обустављена/прекинута закључком директора, до доношења Одлуке о измјени и допуни Одлуке о одобрењу „Пројекта изградње објекта Агенције са партерним уређењем локације“, који ће се уврстити у програм вишегодишњих капиталних улагања за период 2011–2014. година. По жалби понуђача на обуставу поступка, Канцеларија за разматрање жалби је у марту 2016. године донијела рјешење о усвајању жалбе. Комисија за избор добављача је наставила рад на евалуацији понуда тек у јуну 2016. године, након чега је извршено оцјењивање понуда и

донесена одлука о избору понуђача (25.7.2016. године). На одлуку о избору уложене су двије жалбе учесника у поступку, које су усвојене рјешењем Канцеларије за разматрање жалби (27.10.2016. године), а којим су поништени акти уговорног органа и тендерска документација. У периоду након поништења поступка формирана је радна група за израду тендерске документације која је, према документима који су нам презентовани, у фебруару 2017. године окончала активности на изради нове тендерске документације. До окончања ревизије (7.4.2017. године) није објављен нови поступак јавне набавке. С обзиром на то како одобрени вишегодишњи капитални Пројект за период 2011–2014. година није реализован, Агенција је у 2015. години Савјету министара БиХ упутила на усвајање Приједлог одлуке о измјени и допуни Одлуке о одобрењу “Пројекта изградње објекта Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података и организационе јединице у Бањој Луци са партерним уређењем локације”, којом би се овај Пројект поново уврстио у програм вишегодишњих капиталних улагања за период 2016–2018. година. Првобитни приједлог је упућен 26.2.2015. године (са прибављеним мишљењима надлежних органа), а затим је 6.7.2015. године упућен нови приједлог усаглашен са новим мишљењем Министарства финансија и трезора БиХ.⁸ Новим приједлогом је утврђена нова динамика и средства за реализацију пројекта у укупном износу од **22.530.000 КМ**, који се односи на:

- израду идејног рјешења, израду геомеханичког елабората, израду и ревизију главног извођачког пројекта, прибављање сагласности надлежних комуналних институција, прибављање одобрења за грађење у износу од 1.400.815 КМ,
- изградњу објекта у периоду 2015–2018. година у износу од 16.760.000 КМ,
- технички пријем у износу од 30.000 КМ,
- опремање канцеларијским намјештајем и ИТ опремом у износу од 4.339.185 КМ.

Од планираног износа средстава за реализацију Пројекта укупно је реализован износ од 1.400.815 КМ. За даљу реализацију Пројекта су планирана средства у износу од 21.129.185 КМ. *До обављања завршне ревизије за 2016. годину у Агенцији нису имали информацију о томе је ли наведена информација разматрана на сједници Савјета министара БиХ, нити имају повратну информацију или захтјеве по питању евентуалних корекција или допуна.*

Као што се може закључити из наведеног, проблеми везани за изградњу зграде трају већ дужи низ година (иницијалне активности покренуте 2009. године, а ни у 2017. години није извјесно да ће радови започети), а сама реализација пројекта изградње иде доста споро и неучинковито или боље рећи никако. С обзиром на то да се проблеми нису рјешавали правовремено они су се само мултиплицирали и усложњавали. Чињеница је да су одрађене неке административне активности попут пројекта, грађевинске дозволе, одређених сагласности, али исте само генеришу различите додатне коментаре, виђења и проблеме. Током ревизије, анализирајући разлоге зашто поменути пројект не иде планираном динамиком, у разговору са одговорним представницима Агенције дошли смо до закључка како се ради **о различитом тумачењу власништва над земљиштем и његове укњижбе, планиране и пројектоване величине зграде, доношења одговарајућих одлука Савјета министара БиХ, слабостима и недостацима у процедурама јавних набавки итд.** Све скупа говори како и даље постоје велике нејасноће, двојбе, чак и тврдње да ово питање треба рјешавати на политичком нивоу. То указује како још увијек нема коначног рјешења и одређења за коначни почетак изградње објекта. Надаље, напомињемо да је грађевинска дозвола, за коју је плаћен износ од 1.231.786 КМ, прибављена у октобру 2014. године, а иста **истиче у октобру 2017. године.** Немамо намјеру улазити у тумачење различитих ставова, правдања и виђења проблема, него **указати на концепт одговорности и вишегодишњу спорост и неучинковитост пројекта.** То ком ревизије смо стекли

⁸ Извјештај о ревизији Агенције за 2015. годину

увјерење како је проблем сложен и овиси о више чимбеника који су укључени у овај пројект (Агенција, ресорно министарство, Савјет министара БиХ, Правобранилаштво БиХ, итд.), те је потребно заједничко дјеловање свих актера у циљу доношења коначне одлуке и почетка градње. Сви учесници су сагласни да је наведени објект потребно изградити, средства су добрим дијелом обезбијеђена, а остаје питање и дилема договора и сагласности како и на који начин почети с градњом. Стиче се дојам како се, међу актерима, само пребацује одговорност за доношење коначних одлука и смјерница за почетак изградње. Све то скупа води ка даљој неучинковитости реализације пројекта, која се рефлектује у многим сегментима функционисања Агенције и њеног даљег развоја, те у погледу одређених безбједносних аспеката.

Препоручујемо Агенцији да предузме све потребне активности које су у њеној надлежности како би обезбиједила услове за даљу реализацију вишегодишњег пројекта у оквиру ког су, да подсјетимо, већ настали одређени трошкови. Надаље, сугеришемо Агенцији анализирање свих досадашњих чињеница гледе проведених активности када је у питању Пројект изградње зграде сједишта Агенције, те да крајње озбиљно и одговорно приступи провођењу даљих поступака у реализацији пројекта. У складу с процјеном, поново делегирати вишим нивоима власти (ресорном министарству и Савјету министара БиХ) питање изградње сједишта Агенције ради информисања, тражења и, у коначници, добивања конкретних смјерница за даље поступање.

Пројект SDH систем преноса": Реализовани издаци у износу од 512.199 КМ се односе на одржавање опреме по уговорима о набавци опреме који су закључени у периоду 2012–2014. година (276.145 КМ), набавку лиценци (39.284 КМ) и набавку мрежне опреме (196.770 КМ). Уговорима о набавкама опреме је предвиђено одржавање опреме у износу од 15% од вриједности набављене опреме након истека гарантног периода, а исто се плаћа у три годишње транше. У 2016. години плаћена је задња транша по уговору из 2012. године, друга транша по уговору из 2013. године и прва транша по уговору из 2014. године. У току године је извршена набавка опреме за проширење SDH система преноса, закључен уговор 28.11.2016. године. Неутрошена средства пројекта у износу од 1.761.520 КМ пренесена су у 2017. годину, а након испоруке опреме извршит ће се евидентирање у оквиру пројекта.

Пројект "Финансирање провођења обавеза из Закона о радном времену, обавезним одморима мобилних радника и уређајима за евиденцију у друмском саобраћају – пројект тахографи": Износ од 64.687 КМ се односи на пренесена средства из ранијег периода по основу којих у току године није било реализације. Статус средстава је условљен сачињавањем свеобухватне информације о реализацији пројекта те препоручујемо Агенцији да сачини потребну информацију и исту достави надлежним институцијама на даље поступање.

6. Биланс стања

Укупна актива Агенције исказана је у износу од 11.042.490 КМ, а састоји од новчаних средстава (19.130 КМ), краткорочних потраживања (68.623 КМ) и неотписане вриједност сталних средстава (10.954.737 КМ). Потраживања се односе на рефундацију накнада за боловање и потраживања на основу накнада за стални приступ подацима из евиденција Агенције правним лицима. Финансијски значајније ставке сталних средстава су компјутерска опрема и моторна возила.

Пасива Агенције укупно износи 15.858.589 КМ, а чине је краткорочне текуће обавезе (2.745.441 КМ), од којих се 2.702.319 КМ односи на обавезе према добављачима,

обавезе према радницима (332.363 KM) те извори средстава (10.954.737 KM). Обавезе према радницима се односе на обавезе за бруто плату за децембар 2016. године, које су измирене почетком 2017. године.

Краткорочна разграничења: Разграничени расходи за набавку роба и услуга у износу од 442.055 KM односе се на расходе везане за уговоре који су потписани до 31.12.2016. године након проведених процедура јавних набавки. Констатовали смо кашњење приликом испоруке поједине врсте опреме у 2017. години у односу на уговорене рокове, с напоменом да је у уговорима наведена заштитна одредба наплате пенала која се не користи.

Попис имовине: Агенција је извршила попис сталних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2016. године. У записницима појединачних пописних комисија за стална средства констатовано је да нема вишкова нити мањкова сталних средстава, те су дате препоруке за расходовање технички неупотребљиве опреме. У извјештајима комисија за попис мрежне опреме није наведено на који начин је вршен попис, а сва опрема евидентирана на пописним листама је пописана и нису утврђени мањкови опреме. Према информацијама, нису успостављене евиденције које би омогућиле једноставније савјешње евидентираних стања по локацијама са стварним стањем које се води у модулу сталних средстава. За попис мрежне опреме презентовани су нам записници који су сачињени приликом предзимског обиласка, када се врши увиђај на лицу мјеста и сачињавају записници о опреми која се налази на одређеној локацији телекомуникационог чворишта.

У документима о извршеном попису, утврдили смо одређене недостатке који нису значајније утицали на тачност исказаних стања у пословним књигама Агенције, али сматрамо да се контролни поступци могу унаприједити у дијелу који се односи на сљедеће:

- У Елаборату о извршеном попису су у рекапитулацији сталних средстава по контима исказана средства ван употребе која су предложена у записницима појединачних комисија. *Рекапитулацију сталних средстава је потребно сачинити на основу података из извјештаја појединачних комисија, а тек након усвајања Елабората извршити одговарајућа књижења;*
- Комисије су извршиле попис аутогума у регионалним центрима и у главном магазину Агенције, али у Елаборату о попису није констатовано одговара ли пописано стање књиговодственом. У току ревизије је сачињена рекапитулација књиговодственог стања аутогума у употреби, које одговара пописаном стању. *С обзиром на то да се аутогуме воде у Главној књизи у оквиру залиха које су обухваћене годишњим пописом, било би оправдано обезбиједити помоћну евиденцију на основу које би се могло упоредити стварно стање по попису са стањем у помоћним књиговодственим евиденцијама;*
- Извршен је физички попис залиха идентификационих докумената⁹ којим је констатовано стање залиха у складишту, подаци о стварном стању су исказани и у Елаборату, али без вриједности и констатације Централне пописне комисије слаже ли се пописано стање са помоћним књиговодственим евиденцијама и Главном књигом;
- Приликом пописа потраживања и обавеза, за поједина конта је констатовано колико износе, а да притом није констатовано од чега се та стања састоје (на примјер, потраживања за рефундацију накнада за боловања, остала потраживања, остале краткорочне обавезе). *За квалитетно обављање пописа потраживања и обавеза (дакле, ставки које комисија не може физички*

⁹ Односе се на старе обрасце личних карата и возачких дозвола, личне карте за странце, дипломатски и службени путни документи, регистарске таблице, фолије, обрасци потврда о власништву и регистрацији и сл.)

пописати) потребно је да стручна служба обезбиједи податке из чега се састоје исказана стања. То истовремено представља још један вид контроле за тачност исказаних књиговодствених стања.

Такође смо уочили да је на пописној листи у главном магазину приказан значајан број средстава који су у Главној књизи евидентирани као стална средства у употреби. Према информацијама које смо добили од запослених, у складишту се налази нова, неинсталирана опрема, али и опрема која више нема употребну вриједност ни као евентуална замјена у случају кvara инсталиране опреме.

Приликом пописа (редовног или организовањем ванредног пописа) потребно је утврдити која опрема из магацина више нема никакву употребну вриједност, те утврдити даље поступање са таквом опремом.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

7. Јавне набавке

Агенција је донијела План набавки који је у току године измијењен и допуњен набавкама чија реализација је планирана из пренесених неутрошених средстава. За одређени број поступака обухваћених Планом набавки (и измјенама и допунама) нису покренуте процедуре набавки за поморске књижице (40.000 KM), бродарске књижице (20.000 KM), изградњу оптичке структуре (200.000 KM), инфраструктуру за дигитално потписивање (500.000 KM), машину за уништавање таблица (45.000 KM). Према информацијама, предлагачи набавки (организациони дијелови Агенције) су одустали од набавки јер нису донесени или усаглашени прописи којим се регулишу поједина подручја за која је планирана набавка: није усаглашен пропис који регулише подручје надлежности за поморске и бродарске књижице; нема дозволе Електропреноса БиХ за кориштењем њихових оптичких ресурса; нису донесени подзаконски акти којим се регулише подручје дигиталног потписивања; није измијењен Правилник о регистрацији возила којим би се утврдила надлежност централизованог уништавања таблица.

На основу извршене ревизије, утврђене су одређене слабости и недостаци у поступцима јавних набавки, од којих истичемо слиједеће:

На основу података о реализованим поступцима набавки, може се констатовати да у току 2016. године нису реализовани поступци значајнијих планираних вриједности. Ради се о поступцима за набавку: путних докумената (планиран у износу од 26.000.000 KM на трогодишњем нивоу), изградњу зграде (16.300.000 KM), калупа за регистарске таблице (11.000 KM), услуге одржавања опреме за персонализацију таблица (30.000 KM), канцеларијски материјал (50.000 KM), одржавање е-пасоша (80.000 KM), одржавање принтера и ламинатора (20.000 KM), одржавање опреме за контролу квалитета докумената (45.000 KM), набавка каналне климе (15.000 KM), алтернативних извора напајања (50.000 KM), те набавка моторних возила (90.000 KM). Већина ових поступака је поништена неколико пута, на основу рјешења Канцеларије за разматрање жалби или због недовољног броја понуда.

Осим чињенице да се ради о значајним средствима која су планирана, а нису утрошена, неефикасно провођење процедура јавних набавки може имати и друге, врло значајне посљедице у погледу функционисања Агенције и њеног даљег развоја, те у погледу обављања послова из надлежности Агенције, чије посљедице могу осјетити и грађани БиХ.

Два, по вриједностима најзначајнија, поступка поништена су рјешењима Канцеларије за разматрање жалби којима су поништени акти Агенције у поступку избора добављача и тендерска документација. Осим чињеница презентованих у рјешењу о поништењу поступака којима су усвојени жалбени наводи у поступку, стекли смо утисак да се нису правовремено обезбиједиле претпоставке за покретање поступка (набавка путних докумената) те да у неким ситуацијама није било ни јединственог става менаџмента, радних група и стручних служби у погледу радњи које треба предузети у циљу ефикаснијег провођења поступака набавки.

Из тих разлога, препоручујемо Агенцији да правовремено предузме активности на припреми тендерске документације (посебно техничких карактеристика предмета набавке, али и осталих услова које понуђачи требају испунити), те осталих предуслова за провођење поступка набавке (на примјер, одговарајуће одлуке надлежних институција).

Као што смо констатовали, формално-правне аспекте проведених процедура разматрала је Канцеларија за разматрање жалби у поступцима које је водила и о чему је дала свој став у рјешењима о поништењу поступака. Из тих разлога, у наставку кратко наводимо значајније чињенице везане за наведене поступке:

Набавка зграде: Већ смо навели да је поступак избора добављача за изградњу зграде покренут у 2015. години, те је по жалби понуђача на обуставу поступка, Канцеларија за разматрање жалби у марту 2016. године донијела рјешење о усвајању жалбе. Комисија за избор добављача је наставила рад на евалуацији понуда тек у јуну 2016. године, након чега је извршено оцјењивање понуда и донесена одлука о избору понуђача, на коју су уложене двије жалбе учесника у поступку. Рјешењем Канцеларије за разматрање жалби из октобра 2016. године поништени су акти уговорног органа и тендерска документација. У периоду након поништења поступка формирана је радна група за израду тендерске документације која је, према документима који су нам презентовани, у фебруару 2017. године окончала активности на изради нове тендерске документације. *До окончања ревизије није објављен нови поступак јавне набавке.*

Набавка путних докумената: Планом јавних набавки је као рок за почетак набавке планиран 15.3.2016. године. Активности на утврђивању техничких спецификација за тендерску документацију су вођене у току фебруара и марта и 2016. године. Поступак је покренут у мају 2016. године, тендерску документацију је преузело 15 понуђача, а до рока за пријем понуда (12.7.2016. године) стигле су двије понуде. Након оцјене пристиглих понуда, сачињен је записник (23.8.2016. године) којим је констатовано да једна понуда задовољава критеријуме наведене у тендерској документацији и дата препорука за избор добављача који је уједно доставио и нижу понуду. Понуђач који је дисквалификован у поступку набавке је путем адвокатске канцеларије поднио жалбу 6.9.2016. године. Канцеларија за разматрање жалби је Рјешењем од 20.10.2016. године уважила жалбу понуђача, поништила одлуку о избору добављача и тендерску документацију.

Други поступак за избор добављача је објављен 8.11.2016. године на порталу јавних набавки, а тендерску документацију је преузело 16 потенцијалних понуђача. Прије истека рока за достављање понуда један понуђач је уложио жалбу на одредбе тендерске документације (18.11.2016. године), и допуну жалбе (22.11.2016.), због чега је донесен закључак да се поступак обуставља по жалби жалиоца. Након обуставе поступка Агенција је проблем око истека важећег оквирног споразума покушавала рјешавати у контактима са надлежним институцијама (Агенција за јавне набавке, Министарство цивилних послова и Савјет министара) и ургенције за рјешавање упућене Канцеларији за разматрање жалби. Жалба понуђача је усвојена Рјешењем Канцеларије за разматрање жалби од 22.12.2016. године, којим је поништена тендерска документација. Против рјешења Канцеларије за разматрање жалби Агенција је упутила тужбу Суду БиХ

ради поништења управног акта у случају набавке пасоша (24.1.2017. године), али је иста повучена поднеском Агенције од 6.3.2017. године.

Проблем набавке путних докумената који се персонализују тек након подношења захтјева грађана (не врши се набавка пасошких књижица које се могу ускладиштити) је привремено ријешен у 2017. години закључивањем уговора на период од годину дана, путем преговарачког поступка са добављачем који је вршио испоруку на основу оквирног споразума који је важио до 21.3.2017. године. И у овом поступку је уложена жалба понуђача који је учествовао у претходним поступцима, у којој се оспоравају разлози крајње журности и наводе образложења у вези са тим, а Агенција је прије закључивања уговора обавијештена да је жалба повучена.

Из документације и интерне комуникације која нам је презентована уочили смо да је било различитих ставова у погледу ангажовања спољних експерата те у погледу врсте поступка који треба провести. Такође смо информисани да је у периоду прије провођења преговарачког поступка измијењен *Правилник о облику, садржају и минималним заштитним елементима пасоша, дипломатског и службеног пасоша, који је ступио на снагу у јануару 2017. године.*

С обзиром на проблеме који су били евидентни код провођења процедуре избора добављача за пасошке књижице, те чињеницу да уговор са постојећим добављачем истиче у марту 2018. године, препоручујемо Агенцији да правовремено и крајње озбиљно покрене активности на провођењу набавке избора добављача, како би се обезбиједила несметана испорука након истека поменутог уговора. Надаље, потребно је предвидјети могуће ризике у провођењу поступка јавних набавки и одредити начин на који ће се њима најбоље управљати.

У осталим процедурама јавних набавки смо уочили сљедеће:

Набавка стикера: Након доношења одлуке о избору добављача, обавјештења понуђача о резултатима поступка и прибављања мишљења Правобранилаштва са добављачем, закључен је оквирни споразум. Увидом у наведене документе утврдили смо да постоји знатан временски период између мишљења Правобранилаштва (у Агенцији запримљено 10.06.2016. године) и датума закључивања оквирног споразума (у Агенцији потписан 11.07.2016. године, а код добављача 25.07.2016. године). С обзиром на то да је након закључивања оквирног споразума, који је добављач потписао 25.07.2016. године, Уговор о набавци закључен тек у октобру 2016. године, *мишљења смо да је ове активности требало реализовати брже и у краћем временском периоду.*

Набавка мрежне опреме: У предметној набавци у поступку дисквалификације понуђача чије су понуде одбијене, Агенција се нашла у недоумици те је тражено тумачење Агенције за јавне набавке БиХ, из разлога што постављени услови у тендерској документацији нису били детаљни и децидни.

Условe у тендерској документацији потребно је постављати на начин да се избјегну недоумице, како од стране понуђача тако и Агенције.

Набавка Oracle лиценци: Процедура набавке поменутих лиценци проведена је и у 2015. години, али није закључен уговор из разлога што једини понуђач чија је понуда била квалификована и прихватљива није доставио гаранцију за уредно извршење уговора у предвиђеном року. У 2016. години тендерска документација предметне набавке није захтијевала гаранцију за озбиљност понуде. Такође, укупан број лиценци које Агенција одржава је смањен у односу на претходни период, будући да планирани износ новчаних средстава треба да покрије и период неодржавања лиценци у складу с правилима лиценцирања.

Напомињемо да је неповољно и неефикасно ретроактивно плаћање услуга одржавања лиценци за период који није био покривен предметним услугама те да треба избјегавати такве ситуације. Уколико околности упућују на то да постоји могућност одустајања понуђача од потписивања уговора, треба размотрити могућност тражења гаранције за озбиљност понуде.

Агенција је одустала од поступка набавке инфраструктуре за дигитално потписивање (500.000 КМ) с обзиром на то да се још увијек нису стекли предуслови за ову реализацију – претходне активности које нису у надлежности Агенције, а односе се на усвајање подзаконских аката који дефинишу ко ће и на основу чега вршити сертификацију тијела која могу да издају квалификоване потврде за дигитално потписивање.

Праћење реализације оквирних споразума и уговора: Праћење реализација појединих уговора се не врши континуирано (набавка горива, сервисирање возила, услуге одржавања опреме и сл.). Одређена врста прегледа за изабране уговоре направљена је за потребе ревизије. Увидом у фактуре за набавку горива смо утврдили да један од добављача не одобрава уговорени попуст од 3%, што је накнадно исправљено. Такође, примијетили смо кашњење у пристизању и књиговодственом евидентирању појединих фактура за одржавање опреме (најзначајније се односе на одржавање SDH система), један дио године су се користиле услуге добављача након истека уговора до окончања нове процедуре набавке.

Потребно је континуирано пратити реализацију потписаних уговора и оквирних споразума са добављачима, контролисати да се уговорене цијене и одобрени попусти поштују, а процедуре јавних набавки покретати правовремено.

8. Приходи

Агенција је планирала приходе у 2016. години у износу од 31.238.000 КМ, а укупно остварени приходи Агенције с 31.12.2016. године износе 33.352.627 КМ или 106% од укупног планираног износа. Остварени приходи у 2016. години односе се на: приходе од издавања личних докумената, путних докумената и докумената за регистрацију возила (33.084.869 КМ), приходе од посебних накнада и такси (244.428 КМ), приходе од административних такси (4.545 КМ) и приходе од продаје возила (18.790 КМ). Значајнији приходи од издавања личних докумената, путних докумената и докумената за регистрацију возила у укупном износу од 33.084.869 КМ се односе на: приходе од књижица за пасоше (17.145.204 КМ), приходе од возачких дозвола (7.764.997 КМ), приходе од личних докумената (5.952.168 КМ), регистарске таблице са међународном ознаком БиХ моторна возила (664.004 КМ), потврде о регистрацији (638.111 КМ), потврде о власништву возила (234.075 КМ) и приходе од стикер наљепница (278.279 КМ) и остале приходе (-10 КМ).

На основу Правилника о цијени путних докумената¹⁰, Правилника о цијени личних докумената¹¹, Правилника о цијени докумената за регистрацију и накнади за кориштење регистарских таблица¹² и Упутству о начину рефундације припадајућег дијела средстава органима надлежним за издавање докумената¹³, све уплате средстава се врше на

¹⁰ Службени гласник БиХ, број: 86/14

¹¹ Службени гласник БиХ, број: 100/12, 56/14, 7/16, 52/16, 79/16

¹² Службени гласник БиХ, број: 76/09

¹³ Упутство о начину рефундације припадајућег дијела средстава органима надлежним за издавање докумената као и начину уноса, плаћања и евидентирања тих средстава кроз ИСФУ систем Министарства финансија и трезора БиХ од 28.10.2014. године.

Јединствени рачун трезора, Агенција мјесечно уноси налог за пренос припадајућих наплаћених прихода у ИСФУ систем, а Министарство финансија и трезора БиХ врши уплату средстава надлежним органима.

Агенција нема задовољавајући систем праћења и контроле наплате прихода. Према расположивим подацима не врши се периодично сравњење прихода на начин да се компарирају подаци из Главне књиге о наплатама и документација везана за уплате. Докази о уплати накнада и такси од личних докумената, путних докумената и регистрације возила у БиХ на Јединствени рачун трезора се достављају надлежним органима, а изводе о дневним промјенама, на којим су исказане и предметне уплате, књижи Министарство финансија и трезора БиХ. Агенција нема техничких могућности за једноставне провјере о уплатама и сравњење прихода у Главној књизи. *С обзиром на то да смо у процесу ревизије посљедњих година потенцирали ово питање, постојале су одређене иницијативе и покушаји да Агенција ријеши овај проблем. Међутим, и поред свих активности, није дошло до конкретизације, односно реализације рјешења које би омогућило контролу наплате прихода.*

Препоручујемо Агенцији сачињавање писане анализе постојећег стања, захтјева који се пред Агенцију постављају у погледу праћења и контроле наплате прихода као и могућих рјешења за надилажење постојећег стања те да с Министарством финансија и трезора БиХ дође до квалитетног и задовољавајућег рјешења.

9. Остало

• ИТ систем

Агенција посједује врло значајну инфраструктуру како за рад Агенције, тако и рад других институција и грађана као крајњих корисника услуга које пружају системи Агенције. Агенција располаже комплексним информационом системом који захтијева сталну оптимизацију, стручно администрирање и ефикасну размјену података, како би систем био квалитетан и безбједан. За претходно је нужна стална едукација кадрова, усклађивање система са стандардима и провођење интерних контрола. Већи дио система администрира и контролише Агенција, али постоји и дио система који одржавају спољни пружаоци услуга. Основ информационог система чине телекомуникације, које захтијевају стално проширење и унапређење како би доступност и безбједност система била највећа могућа.

Ревизијом Агенције сагледали смо стање информационог система у односу на претходни период. Уочено да је напредак у области информационих технологија доста успорен те је све теже обезбиједити неометан рад постојећих система. Један од основних узрока новонастале ситуације је проблем одласка стручног кадра из подручја информационих технологија узрокованим између осталог и незадовољством ИТ стручњака. *У 2016. години Агенцију је напустило седам запосленика из области информационих технологија те постоје индиције да би се тренд могао наставити.* Технички сектор руководству Агенције у више наврата указао је на присуство овог проблема те је упозорено на могућност продужења рокова за обављање постојећих послова те појаве застоја у раду.

Одласком ИТ стручњака губе се одређена специјалистичка знања која је тешко надокнадити и за што је потребно додатно вријеме како би се постигао претходно достигнути ниво. Обуке ИТ особља се спроводе само у случају да не постоји трошак за Агенцију, будући да се према Правилнику о обукама Агенције у случају трошка ствара

обавеза према службенику да врши рефундацију у случају напуштања Агенције. Због поменуте обавезе, службеници не показују интерес за похађање такве обуке.

Недостатак стручног ИТ кадра утицао је и на неке сегменте безбједности Агенције. Тако у пракси није могуће имплементирати адекватну подјелу дужности за сваку ИТ функцију. У наредном периоду планирана је рециртификација Агенције за нову верзију ISO 27001 стандарда, међутим, доводи се у питање и сам процес рециртификације због непостојања довољних ИТ капацитета.

Недостатак ИТ ресурса и кадрова утиче и на то да су ограничене провјере могућности опоравка од нежељених ситуација те имплементације неких нових система и функционалности. Такође, вријеме опоравка од нежељених ситуација може бити значајно продужено. Узимајући у обзир тренутне околности смјештаја Агенције, може се рећи да је постигнут одређен степен неопходних услова у сали за смјештај сервера Агенције. Имајући у виду значај система како за рад Агенције, тако и рад других институција БиХ, нужно је исте дијели на највећи могући ниво те обезбиједити неометан рад система у свим околностима.

Иако су Планом замјене опреме и Стратегијом занављања опреме планирана средства у износу од око 2 милиона КМ за занављање једног од значајних система за рад у процесима које спроводи Агенција у смислу техничке подршке изворним органима и вођења евиденције у складу са Законом о Агенцији, иста нису обезбијеђена за ту намјену. Ова ситуација довела је до потребе за издвајањем додатних средстава за одржавања поменутог система, која иницијално нису планирана, те до пролонгирања набавке истог, што може довести до ризика по неометано функционисање система од изузетно великог значаја.

Мишљена смо да је потребно да Агенција у што скорије вријеме предузме активности у циљу изналажења рјешења проблема недостатка квалитетног ИТ кадра. Едукацијом обезбиједити специјалистичка знања у подручју ИТ-а у свим аспектима значајним за Агенцију у циљу неометаног рада система Агенције. Нужно је обезбиједити задовољавајуће услове у просторијама предвиђеним за смјештање важне ИТ опреме у свим околностима.

Такође, опрему која је од виталног интереса за функционисање система потребно је правовремено одржавати и занављати како би се избјегли ризици по функционисање система.

10. Коментари

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о финансијској ревизији за 2016. годину. У коментарима се највећим дијелом наводе активности које Агенција планира предузети у наредном периоду или је већ предузела у циљу реализације датих препорука те појашњава и образлаже поједине налазе са свог гледишта са којима се нисмо увијек могли сложити.

С обзиром на то како нису достављени нови докази и информације које нису биле познате током вршења ревизије, ради прецизнијег информисања дјелимично је измијењен пасус који се односи на набавку стикера, док преостали текст Извјештаја остаје неизмијењен и без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2016. годину.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију,
руководилац тима**

Миро Галић, с.р.

**Чланови тима за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, члан тима, с.р.

Фатима Механовић, члан тима, с.р.

Аднан Мухаремагић, члан тима, с.р.

Нерман Велић, ИТ ревизор, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију
и контролу квалитета**

Драгољуб Ковинчић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2016. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2016. године

Изјава о одговорности руководства

Преглед расхода буџета за 2016. годину

Назив институције: Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Индекс
1	2	3	4 (2+3)	5	6 (5/4)
1. Текући издаци	30.053.000	0	30.053.000	28.690.041	95
Бруто плате и накнаде	3.964.000		3.964.000	3.692.133	93
Накнаде трошкова запослених	653.000		653.000	548.300	84
Путни трошкови	179.000		179.000	94.114	53
Издаци телефонских и пошт. услуга	159.000		159.000	103.000	65
Издаци за енергију и ком. услуге	190.000		190.000	149.124	78
Набавка материјала	19.815.000	300.000	20.115.000	19.629.588	98
Издаци за усл. превоза и горива	140.000		140.000	79.806	57
Унајмљивање имовине и опреме	2.570.000	-100.000	2.470.000	2.355.323	95
Издаци за текуће одржавање	2.239.000	-200.000	2.039.000	1.957.049	96
Издаци за осигурање	26.000		26.000	9.459	36
Уговорене и друге посебне услуге	118.000		118.000	72.145	61
2. Капитални издаци	1.539.000	0	1.539.000	511.670	33
Набавка земљишта					
Набавка грађевина					
Набавка опреме	1.536.000		1.536.000	509.660	33
Набавка осталих сталних средстава	3.000		3.000	2.010	67
Реконструкција и инвест. одржавање	0		0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
4. Вишегодишња капитална улагања	2.871.000	7.437.591	10.308.591	512.199	5
SDH систем преноса		2.273.719	2.273.719	512.199	23
Изградња зграде за смјештај Агенције	2.871.000	5.099.185	7.970.185		
Провођење Закона о радном времену		64.687	64.687		
5. Новчане донације	0	0	0	0	
Укупно (1+2+3+4+5)	34.463.000	7.437.591	41.900.591	29.713.910	71

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2017. године.

Замјеник директора:
Радивоје Трбић

Биланс стања на 31.12.2016. године

Назив институције: Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ

Табела II

Опис	31.12.2015.	31.12.2016.	Индекс
1	2	3	4 (3/2)
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	2,418,294	1,495,759	62
Новчана средства	26,232	19,130	
Краткорочна потраживања	33,251	68,623	206
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			60
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	13,788,272	10,954,737	79
Стална средства	48,290,112	49,095,410	102
Исправка вриједности	34,501,839	38,140,673	111
Неотписана вриједност сталних средстава			
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	13.847.755	11.042.490	77

3. Краткорочне обавезе и разграничења	6,253,731	4,903,852	78
Краткорочне текуће обавезе	3,789,060	2,745,441	72
Краткорочни кредити и зајмови			95
Обавезе према запосленима	350,472	332,363	
Интерни финансијски односи	1,678,068	1,383,993	82
Краткорочна разграничења	436,131	442,055	101
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	13,788,272	10,954,737	79
Извори средстава	13,788,272	10,954,737	79
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	20,042,003	15,858,589	79
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4, напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02. 2017. године.

Замјеник директора:
Радивоје Трбић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ** (у даљем тексту: Агенција) дужно је обезбиједити да финансијски извјештаји за 2016. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину (Службени гласник БиХ број 101/15) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, _____

Замјеник директора:

Радивоје Трбић